

FIȘIERUL DE AUTORITATE (AUTORI PERSOANE FIZICE): CONCEPTUALIZĂRI ȘI EXPERIENȚE

Corghenci Ludmila, Panaghiu Tatiana

Departamentul Informațional Biblioteconomic, ULIM

***Abstract :** The article reflects the experience of the Informational and Library Science Department (DIB) of Free International University of Moldova (ULIM) according to elaboration of an Authority Database of the professors. The Database elaboration corresponds to the foresights and requirements of the Group of Bibliographic Coordination of the SIBIMOL Project.*

***Cuvinte cheie :** fișier de autoritate a persoanelor fizice, înregistrare de autoritate, managementul calității totale.*

Anul acesta Universitatea Liberă Internațională din Moldova a consemnat 15 ani de la fondare. Copil al reformelor, ULIM promovează tehnologii educaționale și informaționale noi în procesul didactico-științific, orientat spre formarea calitativă a specialistului de mâine, în conformitate cu prevederile Procesului Bologna, la care Republica Moldova este parte din anul 2005. Integrarea în Spațiul Unic European al Învățământului Superior presupune respectarea următoarelor principii: asigurarea dezvoltării durabile a Europei în baza cunoașterii și cercetării, structurarea studiilor universitare în trei cicluri (licență, masterat, doctorat), asigurarea calității studiilor universitare, mobilitatea academică, transparența, aplicarea creditelor transferabile, implicarea studenților în procesul de luare a deciziilor etc. Or, realizarea acestor principii depinde mult, chiar este în proporție directă cu asigurarea unui suport informațional calitativ. Numai profesorii și studenții bine informați, care știu să aprecieze, să caute, să utilizeze informația, pot implementa inovația și calitatea în activitate.

Departamentul Informațional Biblioteconomic ULIM, fiind parte componentă indispensabilă a Universității, este inclus în aceste procese și face față necesității de a corespunde standardelor europene ale calității, aliniindu-se politiciii managementului calității, promovată la ULIM. (4, p. 11-18). Cu luna octombrie 2007 ULIM deține Certificatul de Calitate al Companiei ALL CERT Systems, specializată în certificarea sistemelor de management integrate sau individuale, auditul fiind efectuat și în cadrul DIB,

Prioritatea DIB - oferirea serviciilor documentar-informaționale de calitate, punând în valoare resursele deținute (personal calificat, colecții, spații etc.). Or, această orientare strategică implică respectarea prevederilor TCM (Total Management Cality): orientare spre client; orientare spre proces; excelență profesională; “zero defecte” (dar greșeala fiind considerată și stimulent de dezvoltare); viziune sistemică și conceptualizare, argumentarea cu date. **În acest sens este elocventă experiența DIB vizavi de constituirea Fișierului de Autoritate (autori persoane fizice) (FAPF) ale cadrelor didactice ULIM.**

Drept poziții de reper menționăm următoarele:

▪ **definiția fenomenului „înregistrare de autoritate”:** o înregistrare a vedetelor de autoritate, care adună în același loc diverse informații despre autor (formele preferate și nepreferate ale numelui), domeniu de afirmare, de activitate, titlurile științifice, funcția deținută, studiile, publicațiile autorului (3, p. 2);

▪ **crearea FAPF ULIM în conformitate cu prevederile autorității naționale în constituirea și ținerea FAPF - Grupul de Coordonare Bibliografică, constituită în cadrul proiectului SIBIMOL (3).**

Scopul constituirii FAPF:

- crearea unei baze de înregistrări de autoritate a corpului profesoral universitar ULIM;
- cumularea informației, deținerea unui “capital” despre cadrele didactice universitare pentru integrarea în Fișierul de Autoritate de nivel Național (conform SIBIMOL);
- reflectarea corectă, veridică, unitară a informației privind cadrele didactice ULIM în contextul patrimoniului documentar și informațional;
- promovarea imaginii ULIM în context național și internațional.

Etapele constituirii FAPF:

- constituirea echipei de proces (lucrul în echipă întotdeauna a fost o prerogativă pentru DIB, tinzând spre identificarea și valorificarea creativității personalului în scopul acoperirii calitative a procesului);
- etapa pregătitoare: (analiza publicațiilor în domeniu și a recomandărilor Grupului de Coordonare Bibliografică; analiza experiențelor în domeniul creării fișierelor de autoritate a bibliotecilor ASEM, UASM) (februarie - martie 2006);
- elaborarea proiectului de ordin al Rectorului ULIM și a Conceptului creării FAPF (mai 2006); Conceptul creării FAPF a cadrelor didactice ULIM (în programul TINLIB) a inclus următoarele compartimente: definiția termenilor „fișier de autoritate” și „înregistrare de autoritate”; scopul constituirii FAPF; componența și obligațiunile membrilor echipei de lucru, responsabilități ale bibliotecarilor contact; etapele de lucru și procesele componente (în baza principiului „pas cu pas”); criteriile de selectare a informației privind persoanele fizice pentru includerea în Fișier; suport reglator și documentar pentru completarea FAPF; Conceptul a fost însoțit de un chestionar, elaborat în baza chestionarului-cadru (recomandat de către Grupul de Coordonare Bibliografică SIBIMOL) cu respectarea unor aspecte specifice ale ULIM, acesta urmând să fie completat în format tradițional de către universitari;
- activități organizaționale: multiplicarea chestionarelor, difuzarea acestora în comunitate prin intermediul bibliotecarilor de contact; școlarizarea bibliotecarilor de contact; activități de promovare și convingere (iunie - noiembrie 2006);
- etapa cumulării informației: restituirea chestionarelor, verificări, corectări, intervenții repetate către intervievați etc. (ianuarie - februarie 2007);
- introducerea informației cumulate în baza de date DIB (echipa în componența a 3 responsabili (martie 2007 – prezent); Este o etapă, care a provocat multe semne de întrebare, apărute în proces de lucru, drept urmare a fost elaborat un instrument de lucru util – „Recomandări privind completarea chestionarului și crearea FAPF în programul TINLIB”; Acest document, elaborat și aprobat în cadrul Comisiei Catalogare și Clasificare DIB, asigură unitatea, relevanța, corectitudinea, plinătatea, echitatea în procesul de creare și ținere la zi a FAPF, oferind angajaților DIB variante și sugestii de soluționare a situațiilor ne-definite;
- ținerea la zi a FAPF – este un proces continuu, responsabilitatea principală fiind a membrilor echipei FAPF. Dar menționăm și importanța relațiilor funcționale ale echipei FAPF cu: bibliotecarii de contact, Serviciul Resurse Umane ULIM, decanatele și catedrele universitare.

În vederea schimbului de experiență privind crearea FAPF DIB ULIM, sub egida comisiilor ABRM “Formare profesională continuă. Etică și deontologie profesională”(preș. Ludmila Corghenci) și secțiunii “Biblioteci universitare”(preș. Liubovi Karnaeva), a organizat la 18 mai 2007 atelierul profesional cu genericul “Fișierul de Autoritate a persoanelor fizice: conceptualizări și experiențe” (2). Importanța și finalitățile atelierului profesional:

- în cadrul discuțiilor finale, precum și pe parcurs, participanții au menționat interesul și utilitatea informației prezentate atât pentru bibliotecile informatizate, cât și pentru cele care se află la etapa inițială de informatizare;
- materialele, oferite participanților de către DIB ULIM, Biblioteca UASM, Biblioteca ASEM, Biblioteca US „A. Russo”, Bălți, constituie un suport important pentru crearea Fișierului;

- în scopul prezentării relevante a informațiilor în Fișier comisia Catalogare și Clasificare a ABRM (președinte V. Chitoroagă) a fost abilitată cu dreptul de a interveni către Grupul de Coordonare Bibliografică SIBIMOL pentru revizuirea Chestionarului, anexat la Instrucțiunea Grupului, asigurând comunitatea profesională cu un instrument practic (intervenția către Comisia Catalogare și Clasificare ABRM a fost provocată de lipsa reprezentanților oficiali ai Grupului de profil din cadrul SIBIMOL la lucrările atelierului); Specialiștii în domeniu au solicitat un chestionar mai mobil, mai flexibil, acesta oferind posibilitatea reflectării specificului comunității universitare;
- atelierul a permis o reliefare a stării de lucruri în domeniul creării și ținerii Fișierului de autoritate (persoane fizice): în regim automatizat aceste lucrări sunt efectuate de un număr limitat de instituții bibliotecare, majoritatea lucrând în formula tradițională, ori fiind chiar la etapa de inițiere a procesului (ne referim la cercul de instituții reprezentate la atelier);
- nu în ultimul rând, atelierul a fost un bun prilej de cunoaștere reciprocă, de aprofundare a comunicării profesionale, de stabilire a relațiilor concrete de colaborare între instituții și bibliotecari.

Referințe bibliografice:

1. Calitatea – factor de integrare a bibliotecii în Societatea Informațională : conf. tehnico-șt. jubiliară a colab., doctoranzilor și studenților / Univ. Tehnică a Moldovei. Ch.: Ed. UTM, 2004. 75 p. ISBN 9975-9841-0-X..
2. Corghenci, Ludmila. Fișierul de Autoritate a persoanelor fizice: conceptualizări și experiențe. In: Buletinul ABRM, 2007, Nr 2, P. 16-18.
3. Crearea fișierelor de autoritate auctoriale (autori persoane fizice): în programul TINLIB: Instrucțiune / Centrul de Coord. Bibliogr. SIBIMOL. - Ch., 2004. - [18] p. – (manuscris).
4. Guțu, Ana. Sistemul de gestionare a calității procesului universitar: (ghid-sinteză în baza experienței ULIM de 15 ani: 1992-2007) / Univ. Liberă Intern. din Moldova. Ch.: ULIM, 2007. 87 p. ISBN 978-9975-920-05-6.